

Statskassen, der jo for 25 Aar vilde beløbe sig til ikke mindre end 6,250,000 Rbd. Ja, selv naar jeg endog saa gaaer ud fra den Forsættning, som jeg troer ikke vil findes overdrevet, at man kunde gjøre sig Haab om, at Banen vilde forrente 2 pCt., som omtrent er det, som den Roeskildske Bane har forrentet, saa vilde dog Omkostningerne være 3,125,000 Rbd., og denne Opoffrelse maa jeg, idetmindste for mit Vedkommende, ansee for altfor stor i Forhold til de Fordele, som ved en saadan Bane vilde opnaaes. Det er vel af den ærede Ordfører yttret, at det var af den høieste Vigtighed for Handelen, at Efterretninger kunne meddeles saa hurtigt, som skee vilde ved det omhandlede Jernbaneanlæg; men dette kan jeg imidlertid ikke indrømme. Jeg troer ingensunde, at det for de Handlende vil være i den Grad vigtigt at modtage Efterretningerne nogle Timer tidligere, hvortil det Hele indskrænker sig, at det kunde være til de Beføstninger, som det medfører. Det er vel sandt, at en Handels- efterretning hurtigen meddeelt kan for en enkelt Handlende, forsaavidt som denne Efterretning blev skjult for Andre, være af stor Fordeel; men at Handels-efterretninger, som blive udbredte paa den almindelige Veie og saaledes, at de komme til Alles Kundskab paa een Tid, skulde kunne medføre nogen særdeles stor Fordeel med Hensyn til den korte Binding af Tid, som derved opnaaes, det benægter jeg. I denne Henseende vil jeg ogsaa henvisse den ærede Ordfører og dem, som maatte dele Mening med ham, til de electro-magnetiske Telegrapher; thi de ville dog i langt kortere Tid og med langt mindre Beføstning kunne meddele de Efterretninger, som maatte ansees for ønskelige.

Det er af den ærede Ordfører anført, at der ogsaa bør tages Hensyn til den private Deconomie, og han har i den Henseende anført, at der i de 3 Aar, i hvilke den Roeskildske Bane har bestaaet, skal være befordret 700,000 Personer paa den, hvilket skal have medført en Billighed i Beføstningerne, som gjør, at disse Router have vundet 100,000 Rbd. Jeg troer, at det vil være rigtigst at lade den private Deconomie skjotte sig selv, Noget, som af den ærede Ordfører ved en anden Leilighed

er fremført, og at Staten ikke af Hensyn til saadanne Betragtninger skal lade sig forlede til at gjøre Opoffrelser. Det er meget tvivlsomt, om slige Beregninger virkelig ere at stole paa, og de Tvivl, som kunde reises mod dem, kunde vel stundom lede til det Resultat, at de ikke alene ere uefterrettelige, men at de Beføstninger, som ere anvendte paa at tilveiebringe dem, ere saaledes spildte, at det vilde være meget gavnligere, at man ikke havde sat sig i denne Beføstning. — Det er yttret, at med Hensyn til Varetransporten skal en saadan Billighed ogsaa have vist sig. Om nu Varetransporten mellem Kjøbenhavn og Roeskilde, hvilket jo er muligt, kan have medført noget billigere Kjøb paa Grund af, at der da vel vilde finde en større Afbenyttelse til Varetransporter Sted i denne korte Distance end paa en længere, skal jeg lade være usagt; men saameget er dog kommet til min Kundskab, at Kjøbmænd i Roeskilde have gjort endeel Erindringer imod den anførte Beparelse ved at benytte Jernbanen som Transportmiddel for deres Kornvarer.

Forsaavidt Pluraliteten har henvist til Afbenyttelsen af Dampskibe som det billigste og efter den lokale Bessaffenhed hensigtsmæssigste Communicationsmiddel for Danmark, og ligesledes med Hensyn hertil har yttret, at, hvis Concurrencen skulde medføre, at denne Dampskibsfart ikke erholdt al den Udstrækning, som kunde være ønskelig, kunde Staten træde til, og da ved en ringe Understøttelse hjælpe paa den, er det af den ærede Ordfører bemærket, at det Offentlige skal paa en saadan Maade være kommet Dampskibsfarten tilhjælp, og at dette skal have medført den betydelige Beføstning af 120,000 Rbd. aarligt, forsaavidt Transporten mellem Kallundborg og Aarhus angaaer. Jeg veed ikke, om de 100,000 Rbd. ved en Feiltagelse skulde have indsnæget sig, saaledes at det bliver 20,000 Rbd.; men selv i det Tilfælde, at det blev 20,000 Rbd., maa jeg bemærke, at det ingenstunde har været Tilfældet. Det er mig bekjendt, at i den Tid, Postvæsenet besørgede denne Gort ved en privat Entreprise, var det Hele, det dertil hidrog, aarligt 3000 Rbd., og, da det fandt, at disse 3000 Rbd. vare for meget, saa ophævede det